

Een gemiste kans?

Regelmatig wordt mij gevraagd wat dat nou betekent 'Palestijnse bevrijdingstheologie'? Een antwoord daarop gaat meestal in de richting van: dat is een manier van theologie bedrijven die de vragen waarmee Palestijnen zitten serieus neemt en die een confrontatie tussen tekst en realiteit niet uit de weg gaat.

Palestijnen kennen joodse Israëliërs de laatste 40 jaar als bezetters en al veel langer als aanstichters van een nationale ramp die inmiddels miljoenen Palestijnen tot een bestaan als vluchteling dwong.

In zo'n situatie komen vragen rond verbond en landbelofte wel erg gevoelig dicht op de huid en vraagt het heel wat om de belijdende uitspraak te kunnen beamen dat 'het heil uit de joden is'.

De vraag van 'wanneer is theologie bevrijdend' en wanneer is zij misschien wel het tegenovergestelde daarvan, of niets – zeggend, kwam bij me op na het lezen van een artikel in Kerk & Israël Onderweg over het Sabbatsjaar (zie Lev. 25)

In dat artikel wordt gewezen op de bevrijdende effecten die de sabbat en het sabbatsjaar kunnen hebben op de sociaal-economische en ecologische verhoudingen in de samenleving. Er komt een rabbijn aan het woord die aangeeft dat het gaat om gerechtigheid, om herstel van economisch onrecht en ongelijkheid.

Steeds meer boeren blijken belangstelling te hebben om aan zo'n sabbatsjaar mee te doen; een jaar lang loskomen van het werken op het land, geeft ook kansen tot spirituele groei.

En zo stelt het artikel... 'in ieder Sabbatsjaar ontstaan er nieuwe initiatieven om ernst te maken met de omgang met de aarde'.

Prachtige uitgangspunten en toch houd ik er een onbevredigend gevoel van over; (ik hoop ten onrechte). In het artikel vind ik geen enkele verwijzing naar de onrechtvaardige verhoudingen tussen Israëliërs en Palestijnen in Israël. Of beperkt het doen van recht zich alleen tot het 'eigen volk'? Geen enkele toespeling wordt gemaakt op Palestijns land dat door Israëliërs bezet wordt gehouden. Mooi dat men zoekt naar een betere omgang met de aarde, maar wat is dat waard als er niets gezegd wordt over de harde realiteit van elke dag als het gaat over het treffen tussen kolonisten en Palestijnen waarbij laatstgenoemden geconfronteerd worden met soms vergiftigde of ernstig vervuilde bronnen? Nu lijkt erop dat een goede omgang met de aarde, alleen maar geldt voor land dat in joodse handen is; en dat het zoeken naar het doen van recht ophoudt bij de eigen voorkeur.

Kan zo'n manier van sabbat vieren bevrijdend werken?

Jan den Hertog